

Matemati?e ?li?kin Tutum ?l?e?i K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matemati?e ?li?kin Tutum ?l?e?i K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25623>

Özet

Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?i K?sa Formu, bireylerin matemati?e yönelik duygusal ve bili?sel e?ilimlerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Mesut Tabuk tarafından 2018 yılında uyarlaması yapılan bu ölçek, orijinal formuna kıyasla daha az madde içermekte olup, toplamda 15 madde ve üç temel alt boyuttan (Motivasyon, Öz-güven ve De?er Verme) oluşmaktadır. Kısa form, geni? örneklemelerde veya zaman kıstı?ı çal??malarda matematik tutumunun hızlı ve güvenilir bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanımaktadır. Yapılan psikometrik çal??malar, ölçe?in yüksek düzeyde güvenirlik ve yapı geçerlik de?erlerine sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Matemati?e ili?kin tutum, kısa form, ölçek uyarlama, güvenirlik, geçerlik, motivasyon, öz-güven, do?rulayıcı faktör analizi.

Yazarlar

Mesut Tabuk

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?i'nin kısa formunu Türk kültürüne ve diline uyarlamak ve bu uyarlamanın psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenilirlik) bilimsel standartlara uygun olarak belirlemektir. Uyarlama çal??ması, Türkiye'deki eğitim araştırmacılarına matematik eğitiminde öğrencilerin tutumlarını ölçmek için pratik, geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Kısa formun geliştirilmesi, özellikle geni? örneklem gruplarında veya zaman kıstı?ı araştırmalarda matematik tutumunun hızlıca ölçülmesine olanak sağlaması, böylece araştırmalarda veri toplama sürecini optimize etmiştir.

Yapı

Ölçek, bireylerin matematik dersine ve genel olarak matemati?e karşı geliştirdiği e?ilimleri ifade eden tutum yapısını ölçmektedir. Bu yapı, 15 madde aracılığıyla üç ana alt boyutta incelenmektedir. Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar, öğrencinin matematiksel süreçlere katılımı ve başarısını doğrudan etkileyen kritik bileşenlerdir:

Motivasyon: Bireyin matematik öğrenmeye yönelik içsel ve d??sal istekliliği, derse katılma ve çaba gösterme azmi.

Öz-güven: Bireyin matematiksel görevleri ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?; bu, matematiksel öz-yeterlik duygusu ile yak?ndan ilikilidir.

De?er Verme: Matemati?in günlük ya?amdaki, gelecekteki kariyerdeki veya akademik alandaki önemine yüklenen de?er.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanm??tır. Analiz sonucunda elde edilen uyum indeksi de?erleri, ölçe?in üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de iyi düzeyde uyum sa?lad??n? göstermi?tir. Elde edilen temel uyum indeksleri ve standart kabul de?erleri öyledir:

Ki-kare (χ^2) = 236.54

Serbestlik Derecesi (sd) = 87

Ki-kare/sd Oran? = 2.78 (Bu de?erin 5'in alt?nda olmas? kabul edilebilir uyumu i?aret eder.)

RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?) = 0.076 (0.08'in alt?nda olmas? iyi uyumdur.)

SRMR (Standardize Edilmi? RMR) = 0.054 (0.08'in alt?nda olmas? çok iyi uyumdur.)

GFI (?yilik Uyum ?ndeksi) = 0.91 (0.90 ve üzeri kabul edilir.)

CFI (Kar??la?t?rma? Uyum ?ndeksi) = 0.97 (0.95 ve üzeri mükemmel uyumdur.)

NFI (Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi) = 0.96

NNFI (Norma Uymayan Uyum ?ndeksi) = 0.96

Bu yüksek uyum indeksleri, Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?i K?sa Formu'nun yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu ve teorik olarak beklenen üç boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlı?k güvenilirli?ini belirlemek amac?yla yap?lan çal??malar kapsamında, tüm ölçe?in genel Cronbach alfa iç tutarlı?k katsay?s? **0.930** olarak hesaplanm??tır. Bu de?er, ölçe?in geneli için güvenilirli?in mükemmel düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar baz?nda incelenen iç tutarlı?k katsay?lar? da yüksek düzeyde güvenilirlik sunmaktadır:

Birinci Faktör (Motivasyon): Cronbach Alfa = 0.874

?kinci Faktör (Öz-güven): Cronbach Alfa = 0.891

Üçüncü Faktör (De?er Verme): Cronbach Alfa = 0.714

Tüm faktörlerin iç tutarlı?k katsay?lar?n?n kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle 0.70) üzerinde olmas?, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen özelli?i do?ru ve tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve

maddelerin birbiriyle yüksek düzeyde ili?ki gösterdi?ini ortaya koymaktad?r (Büyüköztürk, 2010).

Faktör Analizi

Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?i K?sa Formu, orijinal yap?s?n? koruyarak **3 alt boyut** ve **15 maddeden** olu?an bir yap?ya sahiptir. Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan do?rulay?c? faktör analizleri, bu üç faktörlü yap?n?n (Motivasyon, Öz-güven, De?er Verme) Türk kültürüne uygunlu?unu teyit etmi?tir. Her bir alt boyut, e?it say?da (5'er) madde içermektedir:

Motivasyon (5 madde)

Öz-güven (5 madde)

De?er Verme (5 madde)

Bu faktör yap?s?, matemati?e yönelik tutumun tek bir genel skor yerine, motivasyonel ve yeterlilik alg?lar?na dayal? daha spesifik alanlarda de?erlendirilmesine olanak tan?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 3 alt boyut ve 15 maddeden olu?an k?sa formlu tutum ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler (Uyarlama çal??mas? muhtemelen lise veya üniversite düzeyinde gerçekte?tirilmi?tir.)

Age Group: Ergenlik dönemi ve genç yeti?kinlik (Tahmini)

Population Details: Detayl? demografik bilgiler için referans makaleye ba?vurulmal?d?r.

Test Methodology: Maddelerin derecelendirilmesi 5'li Likert tipi ölçek kullan?larak yap?lmaktad?r (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Matematik tutumu, psikometri, uyum indeksleri, Cronbach alfa, e?itim psikolojisi, Mesut Tabuk, yap?sal e?itlik modellemesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: mesuttabuk@comu.edu.tr

Correspondence Address: Mesut Tabuk (Sorumlu Yazar)

Özinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Mesut Tabuk tarafından 2018 yılında Türkçeye uyarlanm?? ve yay?mlanm??tır. Akademik ve e?itim amaçlı? kullan?mlar için sorumlu yazar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Tabuk, M. (2018). Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?inin Kısa Formunun Türkçeye uyarlama çalı?ması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 84-95. doi: <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.293343>

Büyüköztürk, ?. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: ?statistik, ara?tırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem Akademi.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [matematige-iliskin-tutum-olcegi-kisa-formu-toad.pdf](#)

Matemati?e ?li?kin Tutum Ölçe?i Kısa Formu Maddeleri

3 alt boyut ve 15 madde

Motivasyon (5 m)

Öz-güven (5 m)

De?er verme (5 m)